

Applaud maakt rentree in bedekte bloemisterijgewassen

Helma Verberkt (LTO Glaskracht): 'Hier zitten telers echt om te springen'

"De hernieuwde toelating komt geen dag te vroeg", zegt Helma Verberkt tegen Patrick Zuiderwijk.

Na jarenlange afwezigheid maakt het insecticide Applaud zijn rentree in de bedekte teelt van bloemisterijgewassen. Het is toegelaten ter bestrijding van wittevlies, wol-, dop- en schildluis. Stuk voor stuk plagen die de laatste jaren steeds moeilijker te beheersen zijn. De hernieuwde toelating is mede te danken aan de inzet van LTO Glaskracht en dat is best een applausje waard.

Helma Verberkt en haar collega's van LTO Glaskracht Nederland mogen tevreden zijn met het

behaalde resultaat. Ook cropmanager glastuinbouw Patrick Zuiderwijk van Certis is blij met de inspanningen van LTO voor dit dossier. Er is in nauwe samenwerking gestreden voor de hernieuwde toelating. "Onze inzet was om een goed integreerbaar middel beschikbaar te krijgen tegen wittevlies en de moeilijk te bestrijden wol-, dop- en schildluis", vertelt Verberkt. "Dat is nodig om een robuust IPM-systeem in de sierteelt verder te ontwikkelen. Applaud leent zich hier goed voor en het is goed dat dit middel nu weer is toegelaten."

Knelpunten

Volgens de beleidsmedewerker en programmamanager plantgezondheid vormen wittevlies, wol-, dop- en schildluis serieuze knelpunten in een groeiend aantal gewassen. "Dat komt doordat de meeste breed werkende insecticiden in de loop der jaren zijn weggevallen", vervolgt zij. "De resterende toegelaten middelen zijn vaak erg specifiek en niet werkzaam tegen deze plagen, of verminderd werkzaam door veelvuldig gebruik in combinatie met resistentieopbouw bij de plaaginsecten. Het wittevliesprobleem ►

Het moment dat de 'crawlers' onder hun moeders vandaan kruipen en uitzwermen over het gewas is een uitgelezen bestrijdingsmoment.

wordt hierdoor jaarlijks groter. Temeer daar zij ook verschillende virussen kunnen overdragen op de gewassen."

Met louter biologische bestrijders is het tij op dit moment niet te keren. Dat geldt zeker voor wol-, dop- en schildluis, die – als ze zich eenmaal in een gewas hebben gevestigd – uitermate hardnekkig kunnen zijn. Verberkt: "Zowel door wittevlug als door wol-, dop- en schildluizen hebben bedrijven hun deuren moeten sluiten. De hernieuwde toelating komt dus geen dag te vroeg. Hier zitten telers echt om te springen." De programmamanager voegt toe dat LTO Glaskracht zich binnen het onderzoeksprogramma ook volop inzet voor nieuwe biologische bestrijders.

Minder vaak, hogere dosis

Het nieuwe etiket is op twee belangrijke punten aangepast. Zo is het aantal toegestane bespuitingen teruggeschoefd tot twee per jaar. "Dat had iets vaker gemogen, maar we zien dit de laatste jaren bij veel middelen gebeuren", zegt Patrick Zuiderwijk. "Het voordeel van een

beperkt aantal toepassingen is dat telers mid-delen regelmatig moeten afwisselen, waardoor deze hun werkzaamheid langer kunnen behouden."

Het tweede verschil is de adviesdosering. "Die is verhoogd van 0,03 naar 0,08% en dat geeft duidelijk betere bestrijdingsresultaten", stelt de crop manager. "Door de hogere dosering is het nu nog effectiever tegen wittevlug en worden ook wol-, dop- en schildluis goed bestreden. De lage dosering uit het verleden had meestal geen effect op deze luizen."

Timing

Voor een maximaal bestrijdingseffect is het met name bij deze luisaantastingen van belang om goed te blijven scouten, benadrukt Verberkt. Want hoewel alle ontwikkelingsstadia van de luizen gevoelig zijn, geldt dit bij uitstek voor jonge exemplaren, zoals de 'crawlers' van wol- en schildluizen. Voer de eerste bestrijding bij voorkeur uit wanneer de jongen onder de schillen vandaan komen en uitzwermen over het gewas. Volwassen vrouwtjes leggen na een

behandeling met Applaud minder eitjes. Bij wittevlug werkt het middel alleen tegen larven, die zeer effectief worden bestreden. Op volwassen vrouwtjes heeft het middel wel een steriliserend effect. Mede vanwege de lange spuitinterval van 22 dagen, adviseert Zuiderwijk voor de bestrijding van wittevlug een blokbehandeling in combinatie met andere integreerbare insecticiden, zoals het natuurlijke middel BotaniGard.

"Na een bespuiting tegen wittevlug met Applaud lijkt het soms alsof deze geen effect had, omdat de volwassen vliegen niet worden afgedood", vervolgt hij. "Daar hoeft je niet van te schrikken, want ondertussen stagneert de reproductie en stopt de ontwikkeling van de larven. Wie bij een zware aantasting ook de volwassen populatie wil uitdunnen, kan een combinatiebespuiting met ERIL overwegen."

Geïntegreerde teelt

De cropmanager benadrukt dat Applaud vooral moet worden gezien als een correctiemiddel binnen een geïntegreerde teeltwijze. "Je kunt er een aantasting weer mee onder controle brengen wanneer de natuurlijke vijanden het niet bij kunnen houden. Na de correctie dienen zij het weer over te nemen."

Het middel is veilig voor natuurlijke vijanden die momenteel toepassing vinden in bedekte bloemisterijgewassen. Verberkt merkt op dat dit niet betekent dat alle denkbare natuurlijke vijanden er tegen bestand zijn. "Er zijn momenteel nieuwe keversoorten in onderzoek, waarvan sommige gevoeliger lijken te zijn voor chemische middelen dan bijvoorbeeld roofmijten of -wantsen. Het zou nuttig zijn om daar in aanvullend onderzoek ook op in te zoomen. Voorlopig kunnen de telers echter weer uit de voeten en dat is hard nodig." ■

Het probleem met wittevlug wordt jaarlijks groter.

Sneller vragen uit de praktijk oppakken

Certis verbreedt veldonderzoek met eigen locatie in WHC

Met kantoorruimte en drie kasafdelingen in het World Horti Center beschikt Certis nu ook in Nederland over eigen onderzoeksfaciliteiten. "Wij zochten extra capaciteit én flexibiliteit om onderzoeksvragen te kunnen oppakken", zegt technisch adviseur Lianne van Wijk. "Dat wij dit binnen het WHC kunnen invullen, is een buitenkans. Het brengt ons nog dichterbij de praktijk, in het hart van de Nederlandse glastuinbouw."

De nieuwe aanwinst, het Certis Innovation Center, vormt de derde R&D-locatie in Europa, naast het onderzoekstation JAS in Frankrijk en Christenthal Research Station, de researchtak van Spiess in Duitsland, dat recentelijk opging in Certis Europe. "In Frankrijk ligt de nadruk op onderzoek voor seedtreatment en biorationals, in Duitsland op akkerbouw. Met het Certis Innovation Center richten we ons natuurlijk primair op kasteelten, maar kijken hier ook naar de mogelijkheden met biorationals voor de buitenteelten", aldus Van Wijk.

Tot nu toe besteedde Certis het veldonderzoek in Nederland consequent uit aan gespecialiseerde partners. "Dat blijft deels overeind", benadrukt de technisch adviseur. "Nu we ook eigen faciliteiten hebben, kunnen we meer onderzoeksprojecten uitrollen, meer kennis

van onze producten en concepten leveren en sneller vragen oppakken die vanuit de praktijk op ons af komen. Die flexibiliteit was er in het verleden minder."

Biorationals

De behoefte aan extra onderzoekscapaciteit

komt voort uit de gestage verbreding van de portfolio, waarbinnen vooral het aandeel biorationals opvallend hard groeit. "We zijn al jaren marktleider in gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong en werken hard aan verdere verbreding", licht Van Wijk toe. "Dat gaat gepaard met extra onderzoeksinspanningen."

De drie afdelingen hebben elk een oppervlakte van 86 m². Eén afdeling is voorzien van teelttafels en biedt plaats aan gewassen in potten. De tweede afdeling wordt benut voor proeven in vruchtgroenten en de derde afdeling krijgt een flexibele bestemming. Twee afdelingen kunnen flexibel worden gebruikt voor teelten op goten of tafels. Voor de dagelijkse uitvoering en gewasverzorging is een toegewijde specialist aangetrokken die begin mei in dienst treedt (zie kader).

Lage drempel

Dankzij de huisvesting binnen het WHC-complex is de onderzoeklocatie gemakkelijk bereikbaar voor telers en hun adviseurs. "Dichterbij de markt kun je nauwelijks zitten", stelt Van Wijk vast. "Ook voor ons internationale netwerk is deze locatie gunstig. In Maarssen is zowel Certis Nederland als Certis Europe gevestigd. Het is natuurlijk veel aansprekender wanneer we buitenlandse relaties ook binnen het WHC kunnen ontvangen." ■

Adrian Procopio bemant R&D-locatie in Honselersdijk

Het spreekt voor zich dat de gewasproeven dagelijks aandacht en verzorging behoeven. Adrian Procopio gaat daarvoor zorgen.

bij te dragen. Mijn voormalige collega's werken hier overigens pal naast. Dat is prettig en praktisch, want zij blijven betrokken bij de projecten voor Certis."

Adrian (32) is geboren en getogen in Mexico, waar hij plantkunde studeerde. In 2012 kwam hij naar Wageningen voor een masteropleiding Plantwetenschappen, met een specialisatie in ziekten en plagen. Na zijn diplomering trad hij als onderzoeker in dienst bij Demokwekerij Westland/Proeftuin Zwaagdijk. "Daar leerde ik Certis kennen als een ambitieus bedrijf, dat veel nadruk legt op duurzame oplossingen", zegt hij over zijn carrièreswitch. "Het is een mooie uitdaging om daar als veldonderzoeker aan

Nieuw tegen meeldauw in vruchtgroenten: Karma en Takumi

"Groentetelers streven onder druk van hun afnemers naar lagere residuniveaus", zegt Roy Verlinden tegen Irma Lukassen. "Karma past perfect in dat plaatje."

Dankzij twee nieuwe toelatingen staan vruchtgroentetelers dit seizoen sterker in de strijd tegen echte meeldauw. Karma en Takumi werken zowel preventief als curatief en zijn veilig voor natuurlijke vijanden, bijen en hommels. Adviseur Roy Verlinden van Royal Brinkman heeft bij klanten in Duitsland de kracht van Karma ervaren. Samen met technisch adviseur Irma Lukassen van Certis bespreekt hij wat deze producten te bieden hebben.

Karma

Hoewel echte meeldauw niet de achilleshiel vormt van vruchtgroenteteelten in Nederland, spreekt Roy Verlinden van een welkome verbreding van het pakket. "Het geeft telers meer mogelijkheden om middelen af te wisselen",

zegt hij. "Voor Karma, dat in Duitsland Kumar heet, geldt bovendien dat het geen residu achterlaat en niet gevoelig is voor resistentieopbouw. Duitse telers vinden dat een enorm pluspunt, omdat MRL's daar een nog groter issue zijn dan bij ons. Ook Nederlandse groentetelers streven, onder druk van hun afnemers, naar lagere residuniveaus. Dit middel past perfect in dat plaatje."

Werking

Karma is toegelaten in de bedekte teelten van courgette, komkommer, aubergine, paprika en tomaat. Het is geformuleerd als spuitpoeder met uitvloeiers en hechters. Het is een echt contactmiddel met preventieve en curatieve werking. Schimmelsporen en -draden die met het middel in contact komen, verschrompelen

door osmotische druk, pH-verandering en de inwerking van bicarbonaationen, waartegen schimmels geen resistentie kunnen ontwikkelen.

"Dat verklaart ook de in proeven aangetoonde nevenwerking tegen Mycosphaerella, dat een van de grootste bedreigingen vormt voor komkommerteelten", merkt Irma Lukassen op. "Dat zou goed kunnen", vult Verlinden aan. "In combinatie met een fungicide is het resultaat meestal beter dan bij een solobesuiting. Dat is een extra pluspunt. In de tomatenteelt heb ik bovendien een goede nevenwerking gezien tegen tomatengalmijt. Het is me opgevallen dat mijn Duitse klanten die het product vroegtijdig inpasten, veel later en in mindere mate last kregen van galmijt dan telers in Nederland. Kennelijk houden die beestjes net zo min van bicarbonaat als schimmels. Op natuurlijke vijanden heb ik overigens geen nadelig effect gezien."

Blokbehandeling

Irma Lukassen raadt komkommertelers aan om in lichtarme perioden voorzichtig te zijn met toepassing in een jong gewas. "Jonge komkommerplanten zijn bij weinig licht extra gevoelig en wij durven een lichte gewasreactie in die omstandigheden niet uit te sluiten. Dit geldt voor alle jonge vruchtgroentegewassen. Wie een vroege toepassing in de eerste komkommerteelt overweegt, kan het beste eerst een proefbesuiting uitvoeren." Verlinden adviseert om Karma toe te passen in een blokbehandeling van vier wekelijkse besuitingen op rij. Per jaar zijn maximaal acht besuitingen toegestaan. "Als er ruimte voor is binnen het spuitschema van de klant, combineer ik het graag met andere fungiciden", vult hij aan. "De concentraties dien je dan wel te verlagen om ophoping van uitvloeiers en andere hulpstoffen te voorkomen."

Takumi

De tweede toelating betreft Takumi. Dit product is toegelaten voor de bestrijding van echte meeldauw in de bedekte teelt van komkommer en meloen en in de onbedekte teelt van cour-

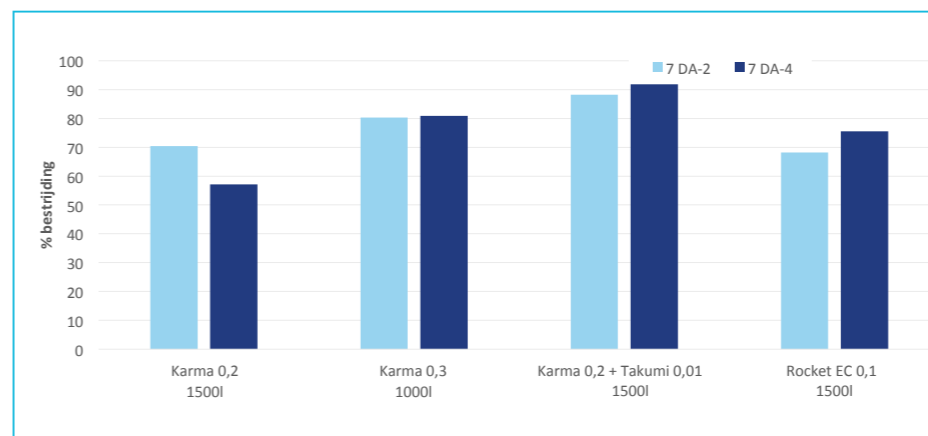

Roy Verlinden is zeer content met de werking Karma. De nevenwerking tegentomatengalmijt in tomaat vindt hij een aantrekkelijk pluspunt.

gette. De werkzame stof cyflufenamid heeft een zeer sterke werking en komt uit een nieuwe chemische groep, waartegen de schimmel nog geen resistentie heeft kunnen ontwikkelen. "Dat maakt het tot een perfecte afwisselpartner", stelt Lukassen vast. "In proeven zagen we telkens uitstekende resultaten, met name in combinatie met Karma. In Italië is het middel al langer toegelaten en wordt dat beeld in de praktijk bevestigd. Ik hoop dat dit onze komkommertelers voldoende vertrouwen geeft om het eens te proberen. Rocket en Fungaflex zijn in die teelt al jaren de favoriete meeldauwbestrijders. Ook die komen uit onze stal, maar het is nooit goed om te zwaar op een of twee producten te leunen. Vanuit het oogpunt van resistentie management is dit nieuwe middel een nuttige aanvulling en ik ben ervan overtuigd dat telers tevreden zijn met de werking. Vooral de preventieve werking is uitstekend."

Toepassing

Per jaar zijn maximaal twee besuitingen met Takumi toegestaan. De adviesdosering bedraagt 0,1% met een maximum van 150 ml/ha per toepassing. Houd een spuitinterval aan van minimaal 7 dagen. De veiligheidsstermijn bedraagt 1 dag. Spuit dit meeldauwmiddel altijd in tankmix met een ander middel. Lukassen raadt telers aan om de toepassingsfrequentie niet te overschrijden en aandacht te schenken aan de spuittechniek. "Zeker bij solobesuitingen moet je middelen goed blijven afwisselen, anders neemt de werkzaamheid snel af doordat resistente stammen de overhand krijgen", licht zij toe. "Een combinatiebesuiting van Takumi en Karma biedt extra zekerheid, omdat schimmels in principe niet resistent kunnen worden tegen bicarbonaat. Beide producten zijn contactmiddelen, dus het is altijd van belang om een goede gewasbedekking te realiseren."

Bestrijdingsresultaten van Karma, Takumi en Rocket op meeldauw in komkommer op respectievelijk 7 dagen na de 2e en 7 dagen na de 4e toepassing. Een gecombineerde toepassing van Karma (0,2%) en Takumi (0,01%) geeft de beste resultaten en verkleint de kans op resistentieopbouw tegen Takumi.

Meebewegen met veranderingen

De wereld verandert snel, de glastuinbouw idem dito en uiteraard beweegt ook Certis proactief mee. Niet wachten tot aanpassingen noodzakelijk zijn, maar vooruit kijken, anticiperen en ondernemen om ook in de nabije en verdere toekomst een belangrijke rol te kunnen spelen. Onlangs is Certis Europe gefuseerd met het Duitse dochterbedrijf Spiess Urania tot één Certis Europe. Een belangrijke stap om ook in de komende jaren de positie van dé gewasbeschermingsspecialist in Europa te kunnen waarmaken.

Maar ook in de Nederlandse organisatie is er sprake van veranderingen. Zelf ga ik een andere, coördinerende functie vervullen binnen Certis. Het stokje geef ik door aan Patrick Zuiderwijk, die de functie van Cropmanager Glasteelten gaat vervullen. Ik heb er het volste vertrouwen in dat hij samen met de technisch specialisten Lianne van Wijk en Irma Lukassen én met de nieuwe onderzoeksfaciliteiten op het WHC in Naaldwijk, de positie van Certis op de Nederlandse markt verder kan uitbouwen.

Dat kan alleen als ook het productenpakket meeverandert met de actuele ontwikkelingen. Om die reden ben ik blij met de uitbreiding van de groep van biorationals binnen Certis. Het aanbod groeit hard met als belangrijke nieuwe toelating Karma in vruchtgroenten, maar ook Applaud en Takumi zijn welkome aanvullingen van ons portfolio, evenals de uitbreiding voor Frupica en Scelta in vruchtgroenten. De glastuinbouw verandert, Certis is er klaar voor om haar klanten te ondersteunen naar een perspectiefrijke toekomst.

Dennis Eekhoff
Technical support manager

Spint krijgt het nog moeilijker in aardbei

"Met Scelta kun je de spintdruk altijd zodanig verlagen, dat de roofmijten het daarna weer alleen kunnen rooien", zegt Wim Voogt tegen Lianne van Wijk.

De toelating van Scelta in de bedekte teelt van aardbeien betekent dat spint het dit jaar nog moeilijker krijgt. Het middel doodt alle ontwikkelingsstadia, dus zowel eieren en larven als volwassen spint. Bovendien is het veilig voor het gewas, natuurlijke vijanden, bijen en hommels, en is het ook tijdens de bloei te gebruiken. "Het is een prima correctiemiddel en afwisselpartner voor de geïntegreerde teelt", stelt adviseur Wim Voogt van Klep Agro.

Ook in bedekte aardbeienteelten is geïntegreerde plaagbestrijding tegenwoordig de norm. "Dat betekent dat je de teelt schoon begint, volop biologische bestrijders inzet tegen plagen en de teelt ook weer schoon eindigt", zegt Voogt. "Zolang je die principes in ere houdt, gedisciplineerd blijft scouten en corrigeert zodra spint plaatselijk toch de overhand krijgt, zul je niet snel in de problemen komen."

Meerdere voordelen

Als ingrijpen nodig is, gebeurt dat in eerste instantie met middelen die de biologie in tact laten. Scelta voldoet daaraan en biedt volgens Voogt nog een paar voordelen. "Het is heel

zacht voor het gewas, waardoor je het ook in een bloeiend gewas kunt toepassen. En de veiligheidstermijn van 1 dag geeft telers ook wat meer speelruimte. Bovendien werkt het erg goed. Door het in te passen kun je andere middelen even met rust laten of ze bijvoorbeeld alleen in de opkweek inzetten. Veel middelen, waaronder Nissorun, kun je binnen en buiten gebruiken, Scelta mag je alleen onder glas toepassen."

Spuiten in combinatie met een uitvloeier werkt het beste.

Spuiten geeft beste resultaat

Technisch adviseur Lianne van Wijk merkt op dat het nieuwe middel per teeltcyclus twee keer mag worden ingezet. In een situatie zonder roofmijten heeft een blokbehandeling met een interval van 10 dagen de voorkeur. Wanneer roofmijten aanwezig zijn, kan één toepassing volstaan om het evenwicht te herstellen. Per jaar zijn maximaal vier bespuitingen toegestaan. "Spuiten – bij voorkeur met uitvloeier – werkt echt het beste. Toepassing via de LVM of fog raden wij in dit geval af", vult zij aan. Voogt: "Daar ben ik het mee eens, maar in een vol gewas kun je niet alles raken. En wat je niet raakt wordt niet bestreden, want het is een contactmiddel zonder systemische werking. Toch kun je de spintdruk met Scelta altijd zodanig verlagen, dat de roofmijten het daarna weer alleen kunnen rooien. Je moet de biologische bestrijding dan uiteraard wel op orde houden."

Californicus aan de basis

Volgens de gewasbeschermingsadviseur is Neoseiulus californicus in aardbei de belangrijkste roofmijt tegen spint. Californicus is voor een aantal middelen minder gevoelig dan bijvoorbeeld Phytoseiulus. Dat biedt meer flexibiliteit bij eventuele correcties.

"Wanneer je de teelt in augustus spintvrij begint en in het najaar ruimschoots roofmijten uitzet, zul je niet snel hoeven ingrijpen", aldus Voogt. "Het is nu medio maart en geen van mijn klanten heeft tegen spint hoeven spuiten. Toch ben ik blij met de komst van Scelta. Het is een nuttige stok achter de deur met een bewezen goede werking."

Even voorstellen:

Patrick Zuiderwijk

De geïnteresseerde en oplettende lezer zag zijn naam en foto al voorbijkomen in deze editie van Glashelder, maar een nadere introductie is op zijn plaats: Patrick Zuiderwijk is de nieuwe cropmanager glastuinbouw van Certis Europe.

Patrick volgt in deze functie Dennis Eekhoff op die inmiddels een andere leidinggevende functie vervult binnen Certis (zie column op pagina 5).

De nieuwe cropmanager is 42 jaar en woont met zijn vriendin en dochter in de gemeente Westland, in Poeldijk om precies te zijn. Als tuinderszoon maakte hij al op jonge leeftijd kennis met de glastuinbouw. "Mijn vader was tomatenteler en hoewel ik geen ambitie had om hem op te volgen, fascineerde de tuinbouw me wel. Dat resulteerde in diverse uitdagende functies bij bekende toeleveringsbedrijven in de sector", geeft Patrick aan.

Hij is sinds 1 januari 2018 in dienst bij Certis als Cropmanager glastuinbouw. Daarvoor was hij werkzaam bij Cebeco Agrochemie, waar hij bijna 6 jaar productmanager glastuinbouw was. Voor die tijd vervulde Patrick verscheidene functies bij Horticoop. "Daar heb ik ruim 11 jaar gewerkt; in 2001 gestart als adviseur gewasbescherming, daarna pro-

ductmanager gewasbescherming en inkoop gewasbescherming en meststoffen. Alle opgedane kennis en ervaring zal ik volop benutten bij de invulling van mijn huidige functie bij Certis; ik heb er erg veel zin in."

Bredere toelating Frupica

Het breed werkende fungicide Frupica is nu ook toegelaten in vruchtgroenten (tomaat, komkommer, courgette en augurk). Het middel met de werkzame stof mepanipyrim is effectief tegen meeldauw, Botrytis en Mycosphaerella. Dit allemaal met slechts één werkzame stof. Frupica mag twee keer per teelt worden ingezet en heeft een veiligheidstermijn van één dag.

Frupica is zacht voor het gewas en past prima in een afwisselschema ter voorkoming van resistentie. Het fungicide kreeg al eerder een toelating voor vaste planten en boomkwekerijgewassen. Naast deze uitbreiding is de veiligheidstermijn in aardbei verkort naar één dag.

Nieuw etiket Gazelle

In het kader van de nieuwe heretikettering heeft Gazelle per 1 januari 2018 een nieuw etiket (W5) gekregen. Het oude (W4) etiket heeft de volgende respitperiodes: uitverkooptermijn 1 juli 2018, opgebruiktermijn 1 juli 2019. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het oude etiket (W4) zijn beperking van het aantal toepassingen en minimumintervallen tussen de toepassingen. Gebruik van het oude etiket (W4) biedt dus de ruimste toepassingsmogelijkheden. De toepassingsvoorwaarden op het nieuwe W5 etiket zijn terug te vinden op de website van het Ctgb of op www.certiseurope.nl

Fusie Certis Europe en Spiess-Urania Chemicals

Certis Europe en Spiess-Urania Chemicals fuseren tot in één firma onder de naam Certis Europe met als hoofdkantoor Maarssen. Beide Europese bedrijven waren al onderdeel van het Japanse Mitsui & Co.

De nieuwe in gewasbescherming gespecialiseerde organisatie is vanaf 1 april operationeel en wordt geleid door Mark Waltham, CEO van de bestaande activiteiten in Europa. Met het samengaan van de twee organisaties ontstaat er één Europees bedrijf voor ontwikkeling, registratie, marketing en distributie, dat vrijwel de gehele Europese agrochemische markt bestrijkt.

De koper business van Spiess-Urania's gaat door onder de naam Spiess-Urania Chemicals. Het bedrijf zal nauw samenwerken met Kocide LLC in de Verenigde Staten om verdere synergie te realiseren en blijft een belangrijke leverancier en partner van Certis Europe.

Colofon

Glashelder Nieuwsmagazine van Certis Europe B.V. voor ondernemers in de glastuinbouw

Redactie: Dennis Eekhoff, Patrick Zuiderwijk en Jan van Staalduinen
Vormgeving: Van de Sande, Nootdorp
Beeld: Jan van Staalduinen

CERTIS

Als opbrengst telt

Certis Europe B.V. biedt systeemoplossingen voor milieubewuste, geïntegreerde gewasbescherming. Certis levert de kennis en producten, zoals biologische en chemische middelen, natuurlijke vijanden, feromonen en vangtechnieken. Certis ondersteunt hiermee telers van specialistische, hoogwaardige gewassen bij de ontwikkeling van een gezonde en duurzame teelt.

Postbus 1180 3600 BD Maarssen
Safariweg 55 3605 MA Maarssen
T +31(0)346 29 06 00
E info@certiseurope.nl
www.certiseurope.nl

Technisch adviseurs:

Lianne van Wijk: 06-516 057 79
Irma Lukassen: 06-537 305 35

Chrysant heeft baat bij brede werking Azatin en BotaniGard

Patrick van Uffelen (rechts) tegen Dennis Ammerlaan: "BotaniGard werkt goed tegen volwassen trips en de larven van wantsen. Bij hoge plaagdruk is dat heel welkom."

Dankzij het toenemende gebruik van nieuwe roofmijten zoals *Amblyseius cucumeris* (vernieuwde bugline) en *Transeius mont-dorensis* vormt trips in chrysant een minder groot knelpunt dan in het verleden. Desondanks blijven de biorationals Azatin en BotaniGard vaste waarden binnen de geïntegreerde teelt. Behalve trips pakken zij ook andere insecten mee. Die brede werking houdt de plaagdruk significant lager, meent chrysantenteler Patrick van Uffelen.

Veel chrysantentelers stapten de afgelopen jaren over op de roofmijt montdorensis, die trips zeer effectief kan bestrijden. Patrick van Uffelen van Uffelen Flowers heeft daar bewust niet voor gekozen. "De ervaring leert dat we in dit gebied in de zomer makkelijk mineervlieg en wantsen binnen krijgen. Daar houden we rekening mee met onze strategie. Het is belangrijk om het gewas te blijven beschermen met groene chemie. Een systeem met kweekzakjes past daar beter bij, omdat daar telkens weer roofmijten uitlopen. Daarom gebruiken wij Bugline cucumeris linten en spuiten wij regelmatig Azatin of NeemAzal tegen tripslarven.

BotaniGard werkt goed tegen volwassen trips en de larven van wantsen. Bij hoge plaagdruk is dat heel welkom."

Roofmijtenleger op sterkte houden

Van Uffelen Flowers omvat twee teeltlocaties met 7,9 en 4,6 ha troschrysanten. Samen met twee neven runt Patrick het bedrijf, dat is aangesloten bij telersvereniging Zentoo. "Roofmijten vormen de basis van onze gewasbescherming", zegt de teler tegen Lianne van Wijk van Certis en gewasbeschermingsspecialist Dennis Ammerlaan van toeleverancier Van Iperen. "Na het planten en voorspuiten trekken we in de derde week de cucumerislinten in het gewas. We voeren de roofmijten vier tot vijf keer per teelt bij om het leger op sterkte te houden. Trips blijft toch de voornaamste bedreiging."

Blokbehandeling geeft opbouweffect

In die derde week start ook het spuitschema met Azatin en/of NeemAzal. Beide producten werken op basis van neemextract. Van Wijk: "Azatin is iets zachter en kun je ook toepassen in een bloeiend gewas. De beste resultaten krijg je bij een blokbehandeling van vier wekelijkse

bespuitingen, waardoor de concentratie werkzame stof in het gewas geleidelijk oploopt. Dit opbouweffect verbetert ook de nevenwerking tegen wantsen, mineervlieg en luizen. Daarna moet je 42 dagen wegblijven."

Vanwege de beperkingen op de etiketten heb je beide middelen nodig, vat Ammerlaan samen. "Afhankelijk van de teeltduur en plaagdruk moet je ze per teelt vier tot zes keer toepassen. In de laatste teeltweek volgt dan het chemisch afspreken."

Middelenverbruik omlaag

Ondanks de blijvende noodzaak van chemisch corrigeren, zegt Van Uffelen dat hij het middelenverbruik in de afgelopen jaren aanzienlijk heeft teruggebracht. "Dat schrijf ik deels toe aan onze nieuwe werkwijze, waarin we zelf scouten en de resultaten wekelijks doorgeven aan Van Iperen. Die brengt een dag later rapport uit en om de week is er persoonlijk contact. We zijn nu kritischer en alerter dan in het verleden, toen we nog niet zelf scoutten. Daarnaast staat de geïntegreerde bestrijding nu zo goed op de rails, dat we de plagen structureel beter kunnen beheersen dan in het verleden. Dat geeft rust." ■